

Priekšvārdi

Rakstu krājums „Valoda: nozīme un forma 11. Gramatika un valodas normēšana” ir Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Latvistikas un baltistikas nodaļas Latviešu un vispārīgās valodniecības katedras rīkotās Latvijas Universitātes 77. konferences sekcijas „Gramatika un valodas normēšana” materiālu un vairāku atsevišķi tapušu pētījumu apkopojums 12 rakstu veidolā.

LU 77. konferences sekcija „Gramatika un valodas normēšana” tika veidota, sadarbojoties LU pētniecības projekta „Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija” Humanitāro zinātņu fakultātes apakšprojektam „Humanitārā doma – valoda, teksts, kultūra” (projekta vadītāja – Ilze Rūmniece, apakšprojekta vadītāja – Andra Kalnača) un Valsts pētījumu programmas „Latviešu valoda” apakšprojektam „Gramatika un tās saskarjomas: gramatikas enciklopēdiskā vārdnīca” (projekta vadītāja – Ina Druvieta, apakšprojekta vadītāja – Andra Kalnača).

LU 77. konferences sekcijā bija pieteikti 20 referāti, krājumā „Valoda: nozīme un forma 11. Gramatika un valodas normēšana” ar rakstiem, kas tapuši uz konferences referāta pamata, piedalās Ilze Auziņa, Kristīne Levāne-Petrova, Inga Znotiņa („Mērķhipotēžu izvirzīšana latviešu valodas apguvēju korpusā”, LU Matemātikas un informātikas institūts), Daiga Deksnē („Verba priedēkļu izvēles problēmas (korpusa piemēru analīze)”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Marija Nikolajeva („What is an image schema? Looking for an answer in Latvian and Mandarin Chinese”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte), Ilze Lokmane („Citrunas atspoguļojums valodā: sintaktiskais un pragmatiskais aspekts”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte) un Andra Kalnača („Uzrunas locījumi gramatikā un valodas praksē”, LU Humanitāro zinātņu fakultāte).

Krājumā iekļauta arī virkne īpaši tapušu pētījumu, kas saistīti ar dažādiem gramatikas, tās normēšanas, terminoloģijas un lietošanas aspektiem, kā arī ar kognitīvās valodniecības un pragmatikas metodoloģiju, to autori – Gintare Judžentīte-Šinkūniene (*Gintarė Judžentytė-Šinkūnienė*) un Saule Nikartaite (*Saulė Nikartaitė*) (abas – Viļņas Universitāte) ar kopīgu pētījumu „The concept of Samogitianness in the Northern Samogitian dialect”, Solveiga Sušinskiene (*Solveiga Sušinskienė*) un Jolanta Vaskeliene (*Jolanta Vaskelienė*) (abas – Šauļu Universitāte) ar rakstu „On comparative study of deverbial nominalizations denoting process and result in Lithuanian and English”, Alla Koroļova (*Alla Korolyova*, Kijevas Nacionālā valodniecības universitāte) un Igors Koroļovs (*Igor Korolyov*, Tarasa Ševčenko Kijevas Nacionālā universitāte) ar pētījumu „Standardization of the formulas of discursive practice *farewell* in the national cooperative communicative behaviour”, kā arī Regīna Kvašīte (*Regina Kvašytė*, Šauļu Universitāte, Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts) ar rakstu „Latviešu un lietuviešu gramatikas termini: *vārds*, *vārdšķira* un to nosaukumi”.

Sekojošajā krājuma „Valoda: nozīme un forma” principam piesaistīt ar publikācijām arī topošos valodniekus, ar rakstiem, kuru pamatā ir maģistra darba pētījums gramatikā un valodas normēšanā, pieaicinātas arī trīs LU Humanitāro zinātņu

fakultātes Baltu filoloģijas maģistra programmas 2019. gada absolventes – Guna Zvīgule („Semantikas noteikta sakārtotu komponentu secība latviešu valodā”), Kitija Nagle („Vienskaitlinieku lietojums latviešu valodā un angļu valodas ietekme”) un Sanita Škapare („Ēdienkaršu valoda: ko un kā tās mums stāsta”). Visām autorēm tā ir viņu pirmā zinātniskā publikācija.

Rakstu krājums „Valoda: nozīme un forma 11. Gramatika un valodas normēšana” būs noderīgs ne tikai kā mūsdienīgas valodniecības teorijas izmantojuma avots, bet arī kā mācību līdzeklis dažādos latviešu, vispārīgās valodniecības u. c. studijuursos.

Krājuma sastādītājas pateicas visiem autoriem par ieguldīto darbu rakstu sagatavošanā, redkolēģijas un pieaicinātiem recenzentiem un konsultantiem par ieteikumiem publikāciju pilnīgošanā. Rakstu krājuma izdošana tikusi finansēta par Latvijas Universitātes pētniecības projekta „Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija” Humanitāro zinātņu fakultātes apakšprojekta „Humanitārā doma – valoda, teksts, kultūra” līdzekļiem. Īpaša pateicība pienākas Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātei un Latvistikas un baltistikas nodaļai un tās vadītājai Ievai Kalniņai, kā arī LU Akadēmiskajam apgādam.

Andra Kalnača, Ilze Lokmane,
krājuma „Valoda: nozīme un forma 11.
Gramatika un valodas normēšana”
sastādītājas un redaktors